

Sprawozdanie z pracy pełnomocnika wojewody podlaskiego do spraw mniejszości narodowych i etnicznych

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy pełnomocnika.

W roku 2021, ze względu na utrzymujący się stan pandemii, pełnomocnik kontaktował się z mniejszościami na terenie woj. podlaskiego głównie telefonicznie i mailowo. W sumie tych kontaktów było 23-ście.

Miały miejsce dwa bezpośrednie spotkania z inicjatywy pełnomocnika z mniejszością litewską w czerwcu 2021 roku:

w Domu Litewskim w Sejnach i w Szkole Litewskiej "ŽIBURYS" w Sejnach.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Tak jak w latach poprzednich miały miejsce spotkania pełnomocnika w Kuratorium Oświaty w Białymstoku: panią Kurator Beatą Pietruszką i st. wizytator Marzeną Olendzką a także w Komendzie Wojewódzkiej w Białymstoku z pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego panią Małgorzatą Reduchą,

W kontaktach z Kuratorium Oświaty były poruszane tematy nauczania języka mniejszości placówkach województwa podlaskiego oraz problem zaopatrzenia w podręczniki do nauczania języka, kultury i historii mniejszości.

Przedmiotem rozmów z pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego były działania prewencyjne realizowane przez funkcjonariuszy policji na terenie szkół w województwie podlaskim w zakresie kształtowania postaw tolerancji wobec przedstawicieli innych nacji.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

W roku 2021 był zgłoszony jeden incydent, bezpośrednio do pełnomocnika, przez przedstawiciela RSK-O pana Andrzeja Romańczuka. Dotyczył on zniszczenia czterech płyt nagrobnych (pomazanie farbą) na mogiłach żołnierzy radzieckich na cmentarzu w Zambrowie.

Po rozmowie pełnomocnika z Urzędem Miejskim w Zambrowie w ciągu kilku dni został przywrócony zniszczonym tablicom pierwotny stan. Sprawców incydentu nie ustalono.

Poza tym zdarzeniem nie zgłoszono do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego ani bezpośrednio do pełnomocnika innych przypadków naruszania praw mniejszości w województwie podlaskim.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

Jesienią 2021 roku mniejszość białoruska zamieszkała w Białymstoku została poruszona zamysłem Urzędu Miasta Białegostoku połączenia dwóch placówek samorządowych - przedszkola gdzie funkcjonują grupy z językiem białoruskim i szkoły podstawowej, gdzie od lat funkcjonują klasy z językiem białoruskim, w jeden zespół szkolno-przedszkolny. Mniejszość białoruska dopatrywała się w tej fuzji placówek zagrożenia dla organizacji grup i klas z językiem białoruskim. W tej sprawie pełnomocnik kontaktował się kilkakrotnie z przedstawicielami Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”, oraz z dyrektorem Departamentu Edukacji UM W Białymstoku. Ostatecznie samorząd w Białymstoku odstąpił od zamysłu połączenia obydwu placówek w zespół.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Brak działań w tym obszarze. Na terenie woj. podlaskiego nie ma społeczności posługujących się językiem regionalnym.

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie:

- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego „AB-BA”,
- Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne,
- Wspólnota Litwinów w Polsce,
- Związek Ukraińców Podlasia,
- Rosyjskie Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe,
- Rada Centralna Związku Tatarów RP ,
- Fundacja Tatarskie Towarzystwo Kulturalne.
- Centrum Edukacji Obywatelskiej Polska-Izrael
- Centralna Rada Romów.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa.

Wykaz organizacji w załączniku.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

W miesiącu kwietniu pełnomocnik zorganizował wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Statystycznym w Białymstoku spotkanie online z przedstawicielami organizacji reprezentującymi mniejszości oraz samorządowcami gmin zamieszkałymi przez mniejszości nt. Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. W spotkaniu uczestniczył wojewoda podlaski – Bohdan Paszkowski.

W roku 2021, tak jak w latach poprzednich, pełnomocnik kontaktował się z kierownictwem Ośrodka Telewizji Polskiej w Białymstoku oraz Polskiego Radia Białystok nt. realizowanych i emitowanych programów dla mniejszości. W minionym roku nie było odstępstw od wcześniej przyjętej ramówki.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić).

W roku 2021, ze względu na utrzymujący się stan pandemii, pełnomocnik nie uczestniczył bezpośrednio w imprezach organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

tak nie

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Sytuacja opisana w punkcie 4. Sprawozdania.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu Integracji¹

brak

13. Inne uwagi

brak

Wojciech Przygoński

Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego
ds. MNiE